

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ З ПОЗИЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО МАРКЕТИНГУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Якущенко В.А., Нартов П.В., Пімінов О.Ф., Губченко Т.Д., Шульга Л.І.

Харківська медична академія післядипломної освіти,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету, Україна

viktoriamya66@gmail.com

Традиційно, в Україні, спостерігається високий попит на послуги вищої освіти, але в свою чергу збільшується і кількість вишів, які надають такі послуги, а також вже існуючі вузи постійно прагнуть збільшити ліцензійну квоту набору студентів та слухачів, все це значно загострює конкуренцію між цими установами. В таких умовах необхідно чітко усвідомити, що в наш час принципово змінилось само значення терміну «освіта», який зараз трактується не як система підготовки, процес спрямований на формування розуму, а як товар, також це відноситься і до терміну «якість освіти», який раніше пов'язували зі змістом та формою освітнього процесу, а на сьогодні це механізм розвитку та інструмент конкурентної боротьби серед навчальних закладів. Саме тому сьогодні з повною впевненістю можна говорити про становлення ринкових відносин в сфері освітніх послуг, які підпорядковуються законам менеджменту та маркетингу.

В таких умовах вищі навчальні заклади змушені постійно шукати шляхи підвищення конкурентоспроможності, вирішувати проблеми виживання та розвитку своєї установи. Рейтинговим показником любого виробника є якість товару, що він випускає, а в нашому випадку це висококваліфікований фахівець, якого можна підготувати лише за умов високого рівня якості освіти, з використанням сучасних методів навчання.

Світові тенденції розвитку освіти наполегливо потребують глибокого та всебічного оновлення структури та змісту вищої освіти, послідовного

і негайного впровадження інноваційних технологій навчання та виховання, переосмислення місії вищої школи, її стратегічних задач.

Одним зі шляхів підвищення маркетингової привабливості та ефективності навчання в Україні є, зокрема, впровадження дистанційного навчання (ДН). В існуючій нині системі вищої школи є недоліки, які можуть бути компенсовані шляхом впровадження технологій ДН, а саме:

- ✓ «запізнення знань» - в час науково-технічного прогресу та інформаційних технологій знання оновлюються з високою швидкістю, а методичний, друкований матеріал не має змоги так стрімко змінюватися, тому спостерігається «старіння» методичного забезпечення навчального процесу;
- ✓ нераціональне використання часу - сьогодні навчання пов'язане з присутністю студента/слухача в навчальному закладі, тобто деякі групи людей, зокрема інваліди, випадають з навчального процесу;
- ✓ значні витрати на навчання для студентів/слухачів - проживання, транспортні послуги тощо. Саме впровадження ДН дає змогу подолати означені недоліки сучасної системи вищої і особливо післядипломної освіти [3, 2].

ДН - індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. В наш час ДН широко розповсюджено в світі, активно впроваджується у вищій школі і, особливо, в системі післядипломної освіти та підвищення кваліфікації спеціалістів різного рівня.

Доцільність впровадження ДН в вишах України, а особливо в закладах післядипломної освіти обумовлена соціальним замовленням – прискороною зміною технологій виробництва, потребою безперервного перенавчання персоналу, впровадженням складних систем і технологій при обмеженій кількості викладачів, неможливістю відриву від виробництва на тривалий термін для перенавчання великої кількості фахівців. З іншого бо-

ку розвитку ДН сприяє розповсюдженню інформаційних комп'ютерних та мобільних технологій.

ДН дозволяє ефективно вирішувати такі актуальні сьогодні для освіти завдання як організація навчання протягом усього життя, безперервне професійне підвищення кваліфікації, отримання освіти в інтерактивному режимі без кордонів, залучення до освітнього процесу осіб з вадами здоров'я, які заважають їм отримати очну освіту. Крім того, слід зазначити, що за статистичними даними навчання з використанням ДН знижує вартість освіти для студентів/слухачів на 40-60%. Таким чином, впровадження ДН дозволить збільшити контингент студентів/слухачів за рахунок неможливого прошарку населення.

Виходячи з вище наведеного вважаємо, що впровадження в вищу освіту вітчизняних ВНЗ і, в першу чергу, в галузь підвищення кваліфікації фахівців ДН є доцільним та ефективним маркетинговим кроком для підвищення конкурентоспроможності навчального закладу на ринку освітніх послуг.